

॥ श्री गणेशाय नमः ॥

श्री कृष्णभुवन समाज

देशोद्धार.

नाटकનો सक्षिप्त सार અને ગાયનો

રચનાર અને પ્રકાશક

નારણસિંઘ પ્રતાપસિંહ પુરબીઆ.

અને

અમલ ૧૦ દેસાઈ.

વતીતા, વિશ્રામ, મુરત.

માર્ક ૧૯૭૮ આઠના પહેલી પ્રત ૧૦૦૦ ઇ. સ. ૧૯૨૧.

(કર્તાએ સર્વ હક સ્વાધીન રાખ્યા છે.)

ત-ચોટાના પુલ ઉપર આવેલા "મુરત સીટી" પ્રતીય પ્રેતમાં
ઠાકોરદાસ માનસીંહ બાપી

કિંમત ૦-૪-૦

૮૫૨૮

પ્રસ્તાવના.

મુજ મહાશયો,

નિ. નિ. પૂર્વક લખવાનું કે મારે હાથે તૈયાર થયેલો
આ બીજો નાટક આપની સમક્ષ મુકવાને લાગ્યશાળી થયો
છું તેથી હું ઇશ્વરનો અતી આભાર માનું છું. આ લેખ
દીપાવવામાં નીચેના ગૃહસ્થોએ જે અમૂલ્ય મદદ કરી છે.
તેને માટે તેમનો અત્યંત આભાર માનું છું.

એમ, ડી, દેશાઈ

એચ, પી, ઠાકોર

રતીલાલ કે. શાહ

એચ. બી. એરંડ

કે, ડી, દેશાઈ

એસ, જે. રાંઢેરીયા

એસ. પી. શ્રોફ

જી. જે. તપખીરવાળા

લી૦ સેવક

નારણસિંગ-પ્ર. પુરબીઆ.

ગૂજરાત વિદ્યાપીઠ ગ્રંથાલય

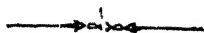
[ગુજરાતી કૉપીરાઈટ વિભાગ]

અનુક્રમાંક ૫૧૮ વર્ગીક

પુસ્તકનું નામ દેશીયાર

વિષય ૨-૨-૩

દેશોદ્ધાર નાટકનાં પાત્રો

વજ્રકેશરી—કાપુલનો રાજા.

કાયદ—કાપુલનો કુર સેનાપતી.

અજીતસિંહ—પંજાબનો પાટવીકુમાર.

સત્યસિંહ—અજીતનો પીતા.

શત્રુજીત—દેશબક્ત બાલ અજીતનો મદદગાર.

રમણ—અજીતનો મસ્કરેઃ મીત્ર-સુસીલાનો પતી.

ચંદ્રપ્રભા—વજ્રકેશરીની પાલક પુત્રી, અજીતની પત્ની.

શકતી—અસોકીક દેવી.

સુશીલા—રમણશંકરની ચપળ સ્ત્રી.

એ ઉપરાંત દાસ, દાસી, સખી, પ્રજાજન, ખેડૂતો, ટહેલીયો
નાયક વગેરે વગેરે.

શ્રી ગણેશાયનમઃ ।

દેશોદ્ધાર નાટકનો ટુંકસાર.

મંગળાચરણ—સુવધાર તથા નટીયો વસ્તુ સુચન

પ્રવેશ પહેલો—સ્થળ ચંદ્રપ્રભાનો કુસુમોધાન.

રાજકુમારી ચંદ્રપ્રભાના જન્મોત્સવની ખુશાલીમાં સખીયો તર-
શ્યા ભેટ મળવી જેનો ઉપકાર સહીત સ્વીકાર, બાદ સખીયોની વસંત
રાજ સંબંધી વાતચીત કરી સખીયોનું જવું, પંખખના રાજકુમાર
અજીત પોતાનો શીકાર એકાએક છટકી જવાથી થાકી નારાજ થયેલો
અચાનક રમણશંકર સાથે ચંદ્રપ્રભાના ઉદ્યાનમાં આવે છે. તથા
રમણને પાણીની શોધ કરવા આજ્ઞા, એકાએક અજીત અને ચંદ્રપ્રભા
ની દ્રષ્ટીમીલન, અજબ પ્રેમ જ્યોતી મસ્કરા રમણશંકરની મસ્કરી
બાદ અજીતની આજ્ઞાથી ઘોડા જેવા જવું એકાત્મના લાભ લઈ રાજ
કુમાર અને ચંદ્રપ્રભાના પ્રેમી વિચાર રાજકુમારી ચંદ્રપ્રભાએ અજીત
ના હાથની માંગણી તેજ વખતે રમણ પ્રવેશ રાજકુમારને સાહસ
કરતાં અટકાવવા તથા મસ્કરી કરવી બાદ નીર્મળપ્રેમ જોઈ બહાર
પહેલો ભરવા જવું. અજીત ચંદ્રપ્રભાના ગોધવ લગ્ન અજીતનું જવું
સખીયોનું આગમન ચંદ્રપ્રભાની ઘેલછા જોઈ તેને સખીયોએ ખના-
વવી. રાજકુમારીની વિવહળતા.

પ્રવેશ બીજો—સ્થળ રમણશંકરનું ઘર

રમણશંકરની પત્ની સુશીલા પોતાના પતીને શીકારે ગયાને
લલ્લો વખત થયા પરંતુ આવ્યા નથી તેથી વાટ જોઈ છે ત્યાં રમણ-
નું આગમન સુશીલાને ગરમ પાણી માટે આજ્ઞા સુશીલાના જવા બાદ

ટહેલીયાનું પ્રવેશવું. રમણશંકરને જોવા લોટરીમાં દશહજાર રૂપીયા મળશે એમ કહી જવું બાદ સુશીલાએ ગરમ પાણીની જગ્યાએ ચાહ લઈ આવવું ચાહ જોઈ રમણના હૃદયોગાર સુશીલાને ચાહ મુકવે આગા સુશીલાનો ધન્કાર બાદ માનવું.

પ્રવેશ ત્રીજો—કામુલપતી વજ્રકેશરીનો દરબાર.

કામુલપતી વજ્રકેશરી આમલી રાતના સ્વપ્નનાની ખુશાલીમાં દરબાર જલદી બરખાસ્ત કરી પંજાબને કચડી નાંખવા બીજમ પ્રતીજ્ઞા અચાનક શક્તી દેવી પ્રાગટ્ય પંજાબને બચાવવા ફરમાન શક્તીનો ક્રોધ અને શ્રાપ કે

વર્ષ બે મહી ફુટકાળ તારો થઈ જશે

આ રાજ્ય તારૂં શીર છત્ર વીનાનું રહી જશે

ચંદ્ર ઐશ્વર્યને સત્તા તારી ધુગધાની થઈ જશે

આથી વજ્રકેશરીનો ક્રોધ ગદાથી દેવીને મારવા ધસવું દેવી અદ્રશ્ય વજ્રકેશરીની ગભરામણ.

સ્થળ અજીતનો મહેલ ટેન્કો.

પ્રવેશ ચોથો—અજીત તથા શત્રુજીતના દેશ સંબંધી કિલ્લો અચાનક રમણશંકર પ્રવેશ તથા મીઠી મરકરી શક્તી પ્રાગટ્ય વજ્રકેશરીની ચઢાઈની ચેતવણી અજીતની ગભરામણ ત્યાં શત્રુજીતની ધીરતા શત્રુજીતનું દેશમાં કિપદેશ આપવા જવું અને અજીત તથા રમણશંકર નું અજીતના પીતા સત્યસીંહને ચેતાવવા જવું

પ્રવેશ પાંચમો. સ્થળ વજ્રકેશરીનો બાગ.

વજ્રકેશરીના તરંગ, વીચાર દાયદ પ્રવેશ પંજાબને કચડી નાંખવા પ્રતીજ્ઞા કુમારી ચંદ્રપ્રભાએ પોતાના પીતાના નીચ વીચાર જોઈ પશ્ચાતાપ, બાદ લશ્કરની તૈયારી કરવા દાયદનું જવું વજ્રકેશરીનું પછવાડે રવાના થવું ચંદ્રપ્રભાએ પોતાના પતી અજીતને ક્રોધ પશુ ભોગે બચાવવા બંનેની પાછળ પ્રયાણ

પ્રવેશ ફોટા—સ્થળ રમણશંકરનું ઘર.

પોતે ગોવા ભોટરીમાં રૂપીયા બચે છે. અને હવે ટેહેલીયાના કહેવામુજબ દસ હજાર રૂપીયા પાકશે તે વિષેના તેના શેઠમલ્લી જેવા વિચાર અચાનક શુશીલા પ્રવેશ રમણશંકરના ઘેલા વિચાર ભ્રમ ખાસડાનો માર રમણશંકરે યુક્તીથી પોતાની સ્ત્રીને પીયર મોકલવા વિચાર બાદ કલહ શુશીલાનું જવું.

પ્રવેશ સાતમો—પંજાબનું યુદ્ધ મેદાન.

શત્રુજીત, મહારાજ સત્યસિંહ તથા કુમાર અજીત યુદ્ધની તૈયારી કરી રહ્યા છે. જ્યાં કુમારી ચંદ્રપ્રભાનું ચંદ્રસિંહ નામ ધારણ કરી સત્ય સિંહનો આશરો લેવા આવવું કુમાર અજીતે કંધેલી માગણીનો સ્વીકાર બાદ દાયદન આગમન અજીત દાયદનો વિવાદ વજ્રકેશરી પ્રવેશ યુદ્ધ સત્યસિંહનું મરણ કુમાર અજીત પલાયન ચંદ્રસિંહ કેદ ટેળશે પ્રથમ અંક સમાપ્ત.

અંક બીજો

પ્રવેશ ૧—સ્થળ જંગલ

કુમાર અજીતના દુઃખી ઉદગાર. પંજાબના વિરયોદ્ધાઓનું રમણ સહીત આગમન પંજાબ ઉપર વજ્રકેશરીના બુદ્ધમતી હકીકત કેહેવી. અજીતનું દુઃખી થવું. યોદ્ધાઓએ સાતવન આપવું. અજીતે બને તેટલી ઝડપે ફરીયા પોતાની સત્તા જમાવવા વિચાર યોદ્ધાઓની સંમતી.

પ્રવેશ બીજો સ્થળ પંજાબમાં વજ્રકેશરીનો આમંત્રણ હ વજ્રકેશરી પોતાના ખાનગી દીવાન ખાનામાં મદીરાનો ઉપભોગ દાયદે યુદ્ધમાં પકડાયેલા ચંદ્રસિંહને લઈ હાજર થવું વજ્રકેશરીએ

કરેલી અયોગ્ય માંગણી ચંદ્રસિંહ પોતે ચંદ્રસિંહ નથી પણ સ્ત્રી છે
કરી જાહેર થવું. વજ્રકેશરીનો સ્ત્રીપર બળાત્કાર. અજીત આગમન.
ચંદ્રપ્રભાનો બચાવ. તથા ચંદ્રપ્રભાનું વજ્રકેશરીની પુત્રી તરીકે જાહેર
થવું. તથા પોતે અજીતને પત્ની માની ચુકી છે કહેવું. વજ્રકેશરીયે
અજીતનો પ્રેમ ચુકી દેરાનું કહેવું. ચંદ્રપ્રભાની અડગતા. ચંદ્રપ્રભાને
કપટથી મહેલમાં મોકલવી. અજીતને કેદ કરવા હાયદને આજ્ઞા
અજીતની વીરતા બાદ પ્રયાણ શત્રુજીતનું વચ્ચે પડવું. શત્રુજીત કેદ
અજીત પલાયન. ટેબ્લો

પ્રવેશ ત્રીજો—સ્થળ—રમણચંકરનું ઘર.

પોતાની ગામડીયણ સ્ત્રીને ચુકતીથી દૂર કરી ન્યુસ પેપરમાં નવી
બેરી માટે જાહેર ખબર આપી છે તે વાચી રહ્યા છે. ત્યાં શુશીલા
પ્રવેશ. સુશીલા રમણચંકરની વાતચીત, શુશીલાને ધુંધટ ખોલવા આજ્ઞા
સુશીલાએ ચુકતીયા લખાણ કરાવવું. બાદ રમણે ધુંધટ ખોલવા
કહેવું. સુશીલાએ રમણને ઉડાવવા.

પ્રવેશ ચોથો—સ્થળ કારાગૃહ.

શત્રુજીત કેદ પકડાવાથી અને કેદખાનામાં નવરા બેસી રહેવાથી
અફસોસ ત્યાં રાજકુમારી ચંદ્રપ્રભાનું કેદખાનામાં પ્રવેશ. શત્રુજીતે
રાજકુમારીને રેંટીયો લાવવા આજ્ઞા, રાજકુમારીયે રેંટીયો આપવો.
બાદ હાયદનું આવવું રેંટીયાને જપ્ત કરવાની કોસીશ શત્રુજીતની
દ્રઢતા હાયદે જોર જીલમથી રેંટીયો લઈ જવું અજીતનું જોલના
સળીયા તોડી દાખલ થવું—શત્રુજીતને લઈ પલાયન હાયદ અને
વજ્રકેશરી આગમન શત્રુજીતના ગુમ થવાથી ક્રોધ. અજીતનું બારી
વાટે દેખાવું ટેબ્લો

પ્રવેશ પાંચમો—

રમણ પોતે શરત કરીને સ્ત્રી પરંપ્રયો છે તેથી પસ્તાય છે.
તેનામાં સુશીલા પ્રવેશ. રમણની ભૂલ માટે ખાસ ખાસડા ખાવાની

આજ રમણે હુલટ બોલાવવા માંગણી સુશીલાનું ખુલ્લા ઘરું. રમણની
પૂજા સુશીલા-રમણ સુશીલા મેલાપ.

પ્રવેશ છોડો—દાયદનું નીદ્રાભુવન

રેડીયા સાથે દાયદ પ્રવેશ આગ નીદ્રા ધીન થવું શકતી
પ્રાગટ્ય. રેડીયાનું શત્રુજીત પાસે જવું. શકતી અદાર્ય. દાયદ નીદ્રા
ભંગ રેડીયો ગુમ થયો છે જાણી દોષ રેડીયાનો ત્યા શત્રુજીતનો
સાથે નાશ કરવા પછડી પડવું.

પ્રવેશ સાતમે—શત્રુજીતની ઝુપડી

શત્રુજીતના છુટકારાથી પ્રભા જતાના ખુશાલી રેડીયાનું આગમન
બાદ પ્રભાજનોને શાન્ત ન અજીતનું શત્રુજીતની આશાથી હુપાવું.
દાયદ પ્રવેશ દાયદનો નીર્દોશો પર જુદમ. અજીતનું નીર્દોશોની વારે
ધાવું દાયદ સાથે ભયંકર વાદ વિવાદ લડવાની સહીપર. રાજકુમારી
ચંદ્રપ્રભાનું આગમન. ત્રણે જણ વચ્ચે ચક્રમક અંતે લડાઈ દાયદ
હાર.

ટેપ્સો

બીજો અંક સમાપ્ત.

અંક ત્રીજો

પ્રવેશ પહેલો—સ્થળ અજીત એકાંત વાસ

દાયના મરવાથી અજીતની ખુશાલી બાદ ચંદ્રપ્રભાની ત્યા
અજીતના પ્રેમ ચેષ્ટા.

પ્રવેશ બીજો—રમણનું ઘર ત્યા એજતની ઓશીસ.

રમણે ટેલીયાને લઈ એજતની ઓશીસમાં જવું બાદ તકરાર
કોમીક અંત.

છેવટ.

દાયદ મરણ જેથીબ ચક્ર ગમગીની બાદ અજીત જાને
શત્રુજીત સાથે પ્રવેશ. વજ્રદેશનીનું મરણ. અજીતને ચંદ્રપ્રભાનો
હસ્ત મેલાપ. શાન્તી, શાન્તી, શાન્તી.

ટેપ્સો

ત્રીજો અંક સમાપ્ત

શ્રીગણેશાયનાં
 દેસીદ્વાર.
 નાટકનાં ગાયનાં

મંગળાચરણ

(૧)

સુત્રધાર--બાળાઓ--

ૐ શ્રી જયહરી વિભુતર વંદન (૨)

શમશ્રદ્ધા શુભ શાન્તી દેજે શ્રેષ્ઠ વર્તન થાવા કૃપા કરજે
 દુઃખ ટરજે, હરી હરજે, સુખ કરજેૐ

આત્મજ્યોતી અમ પૂર્ણ પ્રકાશે સ્તાશ્રયના સ્વામી છો પાસે
 ગુણ બરીદે, અરી હરીસે કૃપા કરી દે--ૐ

બાળાઓ--

(૨)

જન્મધરી જગમાં જેણે જશ લીધા (૨)

રહેણાં કરણી રાખી સાર ધર્મી કાર્યો કીધા.....જન્મ

મનુષ્યા અવતાર વારવાર નહી આવશે

નત્ર ભાવે વર્તશે તો સહુજન બોલાવશે

જોર જીવન નહીં કરે તો ધરવર સુખ આપશે

હૃદયધરી સહુનું હીત સાધવું... ..વાહજીવાહ

કીર્તી મયજીવન શુભ ગાળવું... ..વાહજીવાહ

દોસ્તીનો કોલ દધ કોમને ન પ્રસાવવા

રસ્તે ચાલી સુપંથ પ્રભુને સમારવા.....જન્મ.

અંદ્રપ્રભા--

(૩)

પ્રિય વર્ષા ઋતુ સખી આત્રી (૨)

પ્રાણી માત્રને મન બહુ ભાવી (૨).....પ્રીય.

મેર પપૈયાં પીયુપીયુ બેસે કાચલડી ટકુકા કરી ડોલે
 હર્ષ હૃદય ઉર લાવી.....પ્રીય.
 ઘોરઘટા નભમંડળ ડોલે વાંજ ચમકે જીવ બહુ ગભરાયે
 મેઘ ખુંદ વરસાવે.....પ્રીય.

સખી

(૪)

કહે બેની શું જોઈ મોહી બેઠી જોઈ શુધ સાનતું (૨)
 બેઠી મેલી ઘેલી ખાન પાનતું (૨)
 કોઈ કાયાને જોઈ માયાને જોઈ

ચંદ્રપ્રભા—અમારી વાતની તારે પંચાતશી ઝાઝી વખાનતું...કરે

૧ સખી ચાલ ચટકે મોહી છે શું બેની મુખ મટકે મોહી છે શું બેન
 બેની એવા શા કામન બની બેખાનતું—કોઈ

ચંદ્રપ્રભા—

(૫)

મારા ચીતડાના ચોર, મનમદીરના મોર મને ઘેલી કીધી
 ઘેલી કધી છે પ્રાણપ્યારા (૨)

અજીત—હું પ્રવાસી પંજાબવાસી જાણી લ્યે: રાજબાણા (૨)

ચંદ્રપ્રભા—મનના માન્યા મળ્યા કુંવરજી સજ્જ થયો અવતાર
 કુંવરજી સજ્જ થયો અવતાર—મારા

અજીત—પ્રેમ બંધનથી બાંધ્યો મુજને સીલી રાજકુમાર.

ચંદ્રપ્રભા—અર્પા ચુકી જીવન મારું પહેરાવું વરમાળ.

પાયુને પહેરાવું વરમાળ.

ચંદ્રપ્રભા—

(૬)

હાં એજ પ્રાણપ્યારો છે (૨)

ચીતડાનો છે હરનાર. ૨ સખી બીજી વાત મંથ્યા...હાં એજ
 નીરખી છત્રી રસીલા પ્રેમઘેલી થઈ ખું ખાળા

સખી—શીદ તું કરે છે માળારે કોઈ જાદુગારો છે.....હાં એજ
 મુશીલા—

(૭)

ઉભી ઉભી વહલા તણી વાટ જોતી. (૨)

મારું એ છે હાં અણમેલ મોતી.... ઉભી.

પ્રાણીયા અધીક પ્યારી હું છું તમારી દારા
આપો મોતી મારું કાઠ મોતી.....ઉભી.

આવશે સલુલુ ક્યારે મદનની પીડા બારે

રમણ—આવ્યું તમારું સાચું મોતી.....ઉભી.

મુશીલા—

(૮)

ઝાંઝર જોઈશે પગના (૨)

કડલા નવી ફેશનના (૨)

હારે વળી એરાંગદીરે જડેલા—ઝાંઝર.

હેં મને બંગડી સોનાની ઘડાવો

માંહી ચુની હીરાની જડાવો (૨)

સાડી બાવો, પોલકા સીવડાવો (૨)

રમણ—હારે તુને બંગડી સોનાની ઘડાવું

માંહી ચુની હીરાની જડાવું

સાડી લાવું, પોલકા સીવડાવું (૨)

મુશીલા—ધનરાજને ત્યાં જાવ, મોટર કાર લઈ આવ. તેમાં અમુને

ખેસડાવ ત્યારે જાણું તારો બાવ (૨)

તમે જાવ જાવ જાવ (૩)

રમણ—ખેસીજા જાન, ધરીને ધ્યાન-હેં તુને

નાયકા—

(૯)

ગોરી અજબ સુરત બાકે નયના (૨)

પીયાકે બોલાયે ગોરી મુખ હુન બોલે (૨)

દેખો ચારકે બોલાયે જયસે બોલે નયના—ગોરી

પીયાકો કમાઈ હમે કુછહુ ન દેખાં (૨)

દેખો ચાર કો કમાઈ પરીને ગહના—ગોરી

(૧૦)

નરતું ક્યું કંઈ થાયે નહિને વિધિ સહુ કરનાર
 લખ્યા લલાટે લેખ જનમના મીઠ્યા નહિ થાનાર
 કર્મ બંધને ક્યું આપણું આગળ ઉભું થાનાર—નરતું
 લખ્યું લલાટે અશુભ હશે તો શુભ નથી થાનાર
 શુભના ખેલી શ્રીરામ તો અશુભ નથી થાનાર—નરતું

રમણ—બસ રમણશંકરો ખેડો પાર થયો

મુશીલા—પીયુ મગજ તમારા આજ ચરકી ગયો

રમણ જોવાની લોટીમાં રૂપિયા બહુ આવશે
 રમણશંકરને સહુ શેઠ કરી ખોલાવશે
 લોટીની વાટ જોઈ ખેતી રહ્યા—પીયુ
 સ્વદેશી ખાદીનો બંડાર કાઢશું
 ગાડી ઘોડાની એક જોડી લઈ આવશું
 રૂડી રૂપાળી નવી ખેરાને લાવશું
 છોકરો થશે તો તેનું હીરો ન મ પાડશું
 બાપા કહેશે તો આમ ડોકું ધુણાવશું
 રઝાકખેન્ડ મંગાવી તેને હેતે પરણાવશું
 એટલું થયું કે બસ બયો બયો.....પીયુ

મુશીલા—લેતા જાવ ગાડી ફરવાને વાડી આવી રૂપાળી

રમણ—ઓય ઓય માડો

પોઝીશનનો આજ ખુરદો થયો.....પીયુ

(૧૨)

મુશીલા—અરે હાયરે મારા રોયા અરે હાયરે મારા પીટયા

હુ તો ચાલી પીયર મારે લે તારા બલોયા (૨)

રમણ—ચાલી જાને તું છાનીમાની નહી તો મારીશ લાત (૨)

મુશીલા—હાયરે મુવાજોઈ તને મારા દીલમાં લાગી જાણ (૨)

રમણ—હર થા કુલટા ગોઝારી

મુશાલા—બુદ્ધી ફરી છે તારી

અણગણ આવા મુર્ખ પતીથી ઓ પ્રભુ કું હારી
અરે હાયરે.

(૧૩)

ચંદ્રપ્રભા—પ્રિયતમ કાળે જોગન બનીને પ્રેમની કશની ધારી
જોગનબનીને અલખ જગાવું અગે વિભુતી ચોળી-પ્રિ.
આ હારકંકણને તણ બાળા મુગટ શોભાવશે
પ્રિય પીતા જનમ દાતાતણે મદ રણ મહી ઉતરાવશે-પ્રિ.
પ્રથમ અંક સમાપ્ત.

(૧૪)

અણત—વિકટ સમય નડ્યો ફસાયો અરી કેરારે હાયે (૨)

હાયે બાળ ઉડી ગઇ મનની મનમાં રહી

આશા નષ્ટ થઇ વિપત પડી માથે—વિકટ.

બાંધી રહે માતૃભૂમી પરતંત્ર થઇને

હાયે બાળ ઉડી ગઇ મનની મનમાં રહી

આશા નષ્ટ થઇ વિપત પડી માથે—વિકટ.

(૧૫)

ચોદ્ધઓ—ઓ બહાદુરો ઓ શરવારો અરીને મારો આહા વીર
હાંક ગળવીયે.

આપણ ક્ષત્રીઓના બાળ, કરીયે દુષ્ટોનો સંહાર

પાપીઓને ફસાવશું, દાવપેચ કળ બળ છળ કપટ

જઇ દુસ્મનો હરાવશું વિજય વિજય વરતાવશું.—ઓ બહાદુરો.

(૧૬)

રમણ—પરદેશી મુસાફર માર્ગે વિકટ છે ચેતી ચાલજો (૨)

આ દેશ તણી વસ્તી સહુ ઠગ છે ચેતી ચાલજો-પરદેશી.

માયા છે બહાની મહારાણી ચોર તણી પલ્લુ ચોર
 મોહ મહીરા પાછ બનાવે અંધળ રોડ નકોર
 યથા રાજ તથા રૈયત છે એક ચોર તો એક ઠગ છે
 ઉપરથી ધોળા બગ છે પલ્લુ અંતર કાળા કમ છે-ચતુર.
 કોઇ કહેશે માત તમારી કોઇ કહેશે તાત
 કોઇ કહેશે ત્રીયા તમારી કોઇ કહેશે ખાત
 ચતુર ચોરોની એ ચતુરાઇ બલમલા ગયા જુલખાઇ
 તોલાઓ બસો લુટાઇ-ચતુર નર.

(૧૭)

મુશીલા—ચાલ ચટકે (૨) બનીઠની આજે પીયુને બનાવવા
 બહુ લટકે (૨) ચટક ચાલ ચાલી પ્યારાને ભરમાવવા
 પ્રાણપ્યારા મુજ પ્રીતમજીનું રમણસંકર છે નામ
 ખુબ બનાવું ના શરમાવું રાખી પુરી હામ-ચાલ.
 ધુંધટ તાણી, થઇ અળણી, જઇ વાલમની પાસ
 જોઇ મનોહર કાંતી મારી રીઝશે પીયુ નાથ-ચાલ.

(૧૮)

રમણ—જોરી આવો ધુંટણબેર ખેલો તમે જાને રીસાવો ના થેલો
 બનાવો પ્રેમદા (૨)

મુશીલા—જવ જવ મુકો કડો સતાવોના કામણગારા મારા છે-જો.

રમણ—ખોયું મેં સહુ બાન આજ હાં તમને અત્રે જોઇને

મુશીલા—લોક જુએ છે ફારસ તમારો આ ન લાગે સારું રે

રમણ—ધ્યારી દુર ના ખસેડો

મુશીલા—હવે છોડો મારો કડો

રમણ—ધ્યારી ધુંધટ પટ ખેલો

મુશીલા—આ રકઝક મલો

રમણ—માનો મનમાની જીવાનીના ખેલો જીવાની ના ખેલ-જોરી.

(૧૯)

રમણ—ફેશનેબલ બેરી મારી ફેશનમાં બરપુર
 હાલબલથી જમાવે પૂરું મરદોપર તુર
 સ્પેડીકલ આંખે ચઢાવી પમમાં ઈંગ્લીશ સૂઝ
 ચોળી કસકસતી પહેરી થાયે ડબ્બોશુલ
 સરત કરીને ઝીને પરપ્યા થયા પાસાપોખાર
 ચીંતા ભારે મનમાં છે સમજી જવામાં સાર

(૨૦)

મુશીલા—શરમાવો (૨) શીઠ પ્યારા બુલ કરે। માફ હવે રીસાઓ
 તો તમને મારા સમ

રમણ—દુર થારે (૨) કુતારી ઠગારીઓ નાર રાખ મનમાં આખંદા
 પ્રીતમની શરમ

મુશીલા—નવી બેરી લાવીશ તેની સાથે માળીશ એવા તરંગી
 જોળા ના ખેલજો

રમણ—વશ કીધો ભારી વાહ બુદ્ધી તારી આલખત પર કાંડી ખેલજો

મુશીલા—માફ કરજો પ્યારા

રમણ—આવો પ્રેમીદારા.....શરમાવો

(બીજો અંક સમાપ્ત.)

(૨૧)

ચંદ્રપ્રભા—પવિત્ર પ્રેમથી મળીયાં વિધિના લેખ તો ફળીયાં
 અજીત--વચન મન કર્મથી જડીયા, સુખદ અમૃત ચોષડીએ-પવિત્ર.

ચંદ્રપ્રભા--સ્વીકારો સ્નેહે આપાળામાં પ્રાતમજી પ્રાણથી પ્યારા

અજીત--મુકાયે કેમ તે શામા પવિત્ર પ્રેમની ભામા

પૂર્વના પૂણ્ય તો ફળીયાં, રસીલી પ્રેમથી મળીયાં-પવિત્ર.

ચંદ્રપ્રભા--રસીલા રત્નહો મહારા, હૃદયમંદોર ના તારા

પધારો પ્રેમમ સામળીયા સું હવે મંદીરીયા-પવિત્ર.

(૨૨)

રમણ--કપટીથી ફનીયા લોભાય સાચુ કેહતાં માર્યો જાયે દુઃખી થાયે

પોણું વાદળ ગાળે છે પોલી બસી વાગે છે પોલો તંબુરો
વાગે છે પોલો સાજ વાગે છે

પોલખપોલા સધળે ગડગડગેળા સધળે

(૨૩)

મુશીલા—ઝંઝરને ઝૂમણા લાઇ આવળે લટકાળા મારી-હો.....
લટકાળા (૨)

સોનાની વીંટી ધણી હોયલા ઝીણા મુકાવી (૨)

મેલીનો હાર સુદર લાવળે.....લટકાળા મારી.

રમણુ—ફેશનની ફીશીયારીયાં ગરકાવરે-ધરવાળી મારી-હો.....
.....ધરવાળી મારી.

અસહી રીત બાત મુકી કર્મધર્મ નીતી મુકી (૨)

કહે છે મેલીનો હાર સુદર લાવળે-ધરવાળી મારી-હો

મુશીલા—માફ કરેને સ્વામી માગ ફેશન પર મુક અંગારા (૨)

સાદી ખાદીની સાડી લાવળે—લટકાવાળા મારી

રમણુ—હવે લાવીશું ધ્યાન ખાદીની સુંદર સાડી

કામળા અગે સોલાવળે—ધરવાળી

મુશીલા—ખાદી સારી સુદર સસ્તી, પરતાવવામાં સાર છે.

રમણુ—ધ્યાની મધુરી આપ ચુંચન સમજી જવામાં સાર છે...

એજન્ટ— (૨૪)

ગોઆવે યુ ગોલડન ગેન્ગ

ટેલીયો—અહા હા. હા. હા. હા.હા

રમણુ—રૂપીયા લાવ દશ હજાર

એજન્ટ—નો નો નો

રમણુ—ટીકોટ મારી તું તપાસ.

એજન્ટ—નો નો નો

રમણુ—ગોટાળો સર્વ તે ક્યો તે જાણું છું જરૂર.

ટેલીયો—જવાદો બાપ સાવ કંઈ લાવ્યા દયા

એજન્ટ—ગોયુ ઢેમ રાસલ ધુ પતી ગયું—ગોઆવે

(સમાપ્ત.)

